

مسئله حقوق بشر در اندیشه مقام معظم رهبری

مسعود راعی*

علی زمانیان جهرمی**

چکیده

از زمان تصویب منشور حقوق بشر در سازمان ملل در سال ۱۹۴۵ تاکنون در جهت بسط و گسترش و تبیین و اعمال آن از سوی کشورهای غربی اقدامات فراوانی صورت گرفته است. آیت‌الله خامنه‌ای با رد آن چه غربیان آن را حقوق بشر و حمایت از آن می‌دانند، ضمن آنکه مدعیان حقوق بشر در نظام بین‌الملل را در ادعای خویش صادق نمی‌دانند، با بیان موارد متعدد نقض حقوق بشر در ایران - چه قبل از انقلاب اسلامی و چه بعد از آن - و کشورهای اسلامی و اروپا و آمریکا، این مباحث را در کنار اتهاماتی مانند صدور انقلاب، واپسگرایی، جمهوری ضد دموکراسی، جمهوری ارتجاعی و جمهوری طرفدار بنیان‌های کهنه و منسوخ، ضدیت با دموکراسی و عدم انتخابات آزاد، کمک به تروریسم، تعصب و تحجر و جمود فکری (بنیادگرایی)، ضدیت با صلح و طرف‌داری از جنگ، پشتیبانی مالی یا تسلیحاتی از نهضت‌های اسلامی، تهیه سلاح و ساختن بمب اتمی و شیمیایی که به کرات به نظام اسلامی ایران وارد شده و موجبات صدور قطعنامه‌های متعددی را در مجامع بین‌المللی فراهم کرده است، بهانه‌ای برای فشار آنان بر نظام نوپای جمهوری اسلامی می‌دانند.

واژگان کلیدی

آیت‌الله خامنه‌ای، مقام معظم رهبری، حقوق بشر، اسلام.

masudraei@yahoo.com

* استادیار گروه حقوق واحد نجف‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف‌آباد، ایران.

alizamanianjahromi@gmail.com

** دانشجوی دکتری گروه حقوق، واحد نجف‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف‌آباد، ایران.

تاریخ پذیرش: ۹۶/۲/۲۴

تاریخ دریافت: ۹۵/۱۰/۱۸

مقدمه

در زندگی بشری، همواره چالشی دائمی بین اهل حق - که می‌خواهند همه چیز براساس حقیقت و مطابق خواست خداوند متعال باشد - با اهل باطل - که می‌خواهند همه چیز را براساس هواها و هوس‌های خود در اختیار بگیرند - وجود دارد (۱۳۷۳/۳/۱) پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران نیز بیشترین و بنیادی‌ترین چالش اسلام ناب محمدی ﷺ به‌عنوان قرائت پذیرفته شده امام خمینی و مقام معظم رهبری از اسلام، با لیبرال دموکراسی است. پارادایم لیبرال دموکراسی نیز با بهره‌گیری از امکانات وسیع رسانه‌ای و تبلیغاتی، اقتصاد قدرتمند سرمایه‌داری، نفوذ در سازمان‌های بین‌المللی و قدرت نظامی کشورهای اروپایی و آمریکا و متحدانش (ناتو) پس از فروپاشی جهان کمونیسم - که سال‌ها تنها رقیب قدرتمند لیبرال دموکراسی به‌شمار می‌آمد - تمامی تلاش خویش را مصروف مبارزه با نظام جمهوری اسلامی ایران و گسترش اسلام ناب محمدی ﷺ کرده است.

در این میان اسلام ناب - به‌ویژه پس از حادثه یازدهم سپتامبر - به تنها رقیب و یا جدی‌ترین رقیب پارادایم جهانی شده لیبرال دموکراسی تبدیل شده است. مهم‌ترین چالش حال و آینده جمهوری اسلامی ایران، رقابتی سخت و البته نابرابر با این پارادایم قدرتمند است. این رقابت در عرصه‌های مختلفی جریان دارد، ولی کانون این رقابت، کوشش برای تحمیل و تثبیت نشانه‌هایی است که هر دو طرف، ادعای حق‌بودنش را دارند. دموکراسی، حقوق بشر، آزادی و برابری از جمله مفاهیم مورد منازعه‌ای هستند که پارادایم لیبرال دموکراسی با مبانی به کلی سکولار و انسان‌گرایانه در تثبیت آنها می‌کوشد و در این راستا از پشتیبانی سازمان‌ها و مجامع بین‌المللی و کشورهای قدرتمند برخوردار است (حسینی زاده، ۱۳۸۹: ۴۵۴ - ۴۵۲) از این سو، جمهوری اسلامی ایران می‌کوشد تا با تکیه بر دین و به پشتوانه اندیشه‌های بنیان‌گذاران و تئوری‌پردازان انقلاب اسلامی و ایمان مذهبی نخبگان و مردم، طرحی نو در اندازد و با بخشیدن محتوایی جدید به این مفاهیم (بومی‌سازی) و یا با تأکید بر مفاهیم دیگری که ریشه در دین دارند، به رقابت خود با پارادایم لیبرال دموکراسی مسلط بپردازد. این دو، خصلتی آشتی‌ناپذیر دارند: نه دموکراسی غربی با اسلام ناب فقهاتی سازگار است و نه پذیرش آزادی‌های متنوع غربی در چارچوب اسلام‌گرایی ممکن است و نه اطلاق بسیاری از مواد اعلامیه حقوق بشر در چارچوب نگاه اسلام ناب فقهاتی قابل پذیرش است.

در این میان، قدرت گرفتن نومحافظه‌کاران آمریکایی که چهره رادیکال لیبرال دموکراسی به‌شمار می‌آیند، چهره خصومت را در روابط دو اندیشه برجسته‌تر کرده است. مشخص است که در این شرایط، نمایندگان پارادایم لیبرال دموکراسی با توجه به موقعیت برتر خود در جامعه بین‌المللی، به فشارها و سختگیری‌ها علیه جمهوری اسلامی ایران می‌افزایند و آن را به نقض حقوق بشر، رفتار نابرابر جنسی و دینی با زنان و اقلیت‌های مذهبی و فکری، بی‌اعتنایی به دموکراسی و آزادی متهم می‌کنند و به همین بهانه در تشدید تحریم‌ها و سخت‌گیری‌ها می‌کوشند. در همین راستا، در زمینه حقوق بشر از ابتدای انقلاب اسلامی (۱۹۷۹)

تا سال ۲۰۱۱، به استناد نقض حقوق بشر، ۴۰ قطعنامه علیه جمهوری اسلامی ایران صادر گردیده است. آخرین قطعنامه که در سال ۲۰۱۱ در مجمع عمومی سازمان ملل، با ۸۹ رأی مثبت بر ضد ایران - که بیشترین میزان رأی مثبت به محکومیت حقوق بشری ایران محسوب می‌گردد - تصویب گردید، نشان‌دهنده این واقعیت است که در زمینه حقوق بشر، برخی از کشورهای صاحب‌نفوذ در سازمان ملل در یک پروژه درازمدت و آرام، سعی در سیاه‌نمایی علیه ایران داشته‌اند تا بدین‌وسیله بتوانند موضوع حقوق بشر را در کنار بحران‌های ساختگی مانند متهم‌کردن ایران به تلاش برای دستیابی به بمب هسته‌ای (۱۳۸۳/۴/۱) و حمایت از تروریسم در سطح بین‌المللی مطرح نمایند و دیگر کشورهای دنیا را نسبت به آن حساس کنند. (پیغمبری، ۱۳۹۳: ۳)

در این شرایط که ادبیات سیاست خارجی کشورهای با موضوع حقوق بشر عجین شده است و به صورت رسمی، دکترین سیاست خارجی آمریکا و کشورهای اروپایی به دکترین دفاع از حقوق بشر شناخته می‌شود و با توجه به فراگیری و پذیرش جهانی مفهوم و تعریف مطرح شده از حقوق بشر در نظام حقوق بین‌الملل، تئوری‌پردازان و حامیان اندیشه اسلام ناب محمدی ﷺ که با آرمان تحقق تمدن بین‌الملل اسلامی، پس از انقلاب اسلامی، با تشکیل نظام و دولت اسلامی، سعی نمودند با اصلاح ساختار سیاسی و تصویب قوانین و مقررات اسلامی، کشور را اسلامی کنند،^۱ مهم‌ترین وظیفه را در راستای اتخاذ موضع شفاف و تبیین و توضیح

۱. «ما می‌خواهیم آن نظامی، آن تشکیلاتی و آن حکومتی را که بتوان این هدف‌ها را در آن محقق کرد، به وجود آوریم. این یک فرایند طولانی و دشواری دارد و شروعش از انقلاب اسلامی است ... انقلاب یعنی دگرگونی بنیادی ... انقلاب آنجایی است که پایه‌های غلطی برچیده می‌شود و پایه‌های درستی به جای آن گذاشته می‌شود. این قدم اول است. انقلاب که تحقق پیدا کرد، بلافاصله بعد از آن، تحقق نظام اسلامی است. نظام اسلامی، یعنی طرح مهندسی و شکل کلی اسلامی را در جایی پیاده کردن. مثل اینکه وقتی در کشور ما نظام سلطنتی استبدادی فردی موروثی اشرافی وابسته برداشته شد، به جای آن، نظام دینی تقوایی مردمی‌گزینشی جایگزین می‌شود؛ با همین شکل کلی که قانون اساسی برایش معین کرده، تحقق پیدا می‌کند؛ یعنی نظام اسلامی. بعد از آنکه نظام اسلامی پیش آمد، نوبت به تشکیل دولت اسلامی به معنای حقیقی می‌رسد؛ یا به تعبیر روشن‌تر، تشکیل منش و روش دولتمردان یعنی ماها به گونه اسلامی؛ چون این در وهله اول فراهم نیست؛ به تدریج و با تلاش باید به وجود آید ... مرحله چهارم که بعد از این است کشور اسلامی است. اگر دولت به معنای واقعی کلمه اسلامی شد، آنگاه کشور به معنای واقعی کلمه اسلامی خواهد شد؛ عدالت مستقر خواهد شد؛ تبعیض از بین خواهد رفت؛ فقر به تدریج ریشه کن می‌شود؛ عزت حقیقی برای مردم به وجود می‌آید؛ جایگاهش در روابط بین‌الملل ارتقاء پیدا می‌کند؛ این می‌شود کشور اسلامی. از این مرحله که عبور کنیم، بعد از آن، دنیای اسلامی است. از کشور اسلامی می‌شود دنیای اسلامی درست کرد. الگو که درست شد، نظایرش در دنیا به وجود می‌آید.» (۱۳۷۹/۹/۱۲) جهت مطالعه بیشتر در این خصوص نگاه کنید به اشیری، ۱۳۹۳، دوران جدید عالم؛ گفتمان انتقادی انقلاب اسلامی در شناخت تجدد براساس بیانات حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی، تهران، انتشارات انقلاب اسلامی، چاپ دوم و سیاه پوش، امیر، ۱۳۹۲، الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت؛ برگرفته از بیانات حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی، تهران، انتشارات انقلاب اسلامی، چاپ اول و جهان‌بین و معینی پور، زمستان ۱۳۹۳، «فرایند تحقق تمدن اسلامی از منظر حضرت آیت‌الله خامنه‌ای»، مطالعات انقلاب اسلامی، ش ۳۹، ص ۴۶ - ۴۹؛ روحی، زمستان ۱۳۹۲، «چشم‌انداز گفتمان تمدن‌گرایی اسلامی در اندیشه مقام معظم رهبری»، مطالعات راهبردی بسیج، سال شانزدهم، شماره ۶۱، ص ۳۲ - ۵.

رویکرد خود نسبت به نشانه‌ها و مبانی تمدن غرب برعهده دارند. اگرچه در این خصوص، دین‌شناسان متعهد کتاب‌ها و مقالات متعددی نگاشته‌اند،^۱ ولی عدم شفافیت و ابهام در این خصوص و در تعریف و تبیین مبانی و نتایج نگاه تمدن اسلامی به مسئله حقوق بشر، نشان‌دهنده لزوم بررسی بیشتر اندیشه اسلام‌شناسان در این حوزه است.

آیت‌الله خامنه‌ای از جمله متفکران نواندیش دینی است که از قبل از انقلاب اسلامی تاکنون در عرصه تبیین اندیشه دینی فعالیت دارند. برخورداری از روش منطقی و نظام‌مند و اجتهادمدار در تحلیل مسائل مختلف که برخاسته از مبانی فکری و اعتقادی اسلام ناب است، در کنار تجربه بیش از ربع قرن رهبری جمهوری اسلامی ایران، ایشان را در میان دیگر فقهای شیعی معاصر متمایز ساخته است. با توجه به اهمیت رجوع به نظرات مقام معظم رهبری که علاوه بر اعمال ولایت بر جامعه اسلامی، با توجه به بند (۱) اصل (۱۱۰) قانون اساسی، سیاست‌های کلی نظام را در حوزه‌های مختلف تعیین می‌کنند و نظر ایشان فصل‌الخطاب نظام جمهوری اسلامی ایران در عرصه داخلی و بین‌المللی است، به تبیین نظرات ایشان در خصوص «مسئله حقوق بشر» پرداخته‌ایم. به همین منظور، کلیه بیانات و مکتوبات (پیام‌های) ایشان در زمان رهبری انقلاب اسلامی (۱۳۹۴ - ۱۳۶۸) مورد بحث و بررسی قرار گرفته و با مفصل‌بندی و ایجاد ارتباط میان مطالب مرتبط با حقوق بشر - که به صورت پراکنده در میان بیانات و پیام‌های ایشان قرار گرفته است - تلاش گردیده تا منظومه‌ای برآمده از اندیشه ایشان ارائه شود.

آیت‌الله سید علی خامنه‌ای از آغاز رهبری انقلاب اسلامی در سال ۱۳۶۸ تا پایان سال ۱۳۹۳، از میان ۱۴۲۳ سخنرانی و ۱۲۲۶ پیام منتشرشده،^۲ در ۲۳۵ سخنرانی و پیام، به مسئله حقوق بشر پرداخته و در این میان، بیش از پانصد بار عبارت «حقوق بشر» را به کار برده‌اند.^۳ این مقاله در تلاش است تا در چهار بخش

۱. از زمان مطرح شدن مسئله حقوق بشر در کشور تاکنون، کتاب‌ها و مقالات متعددی در نقد و بررسی این مسئله توسط فقهای شیعی نگاشته شده است. *اسلام و اعلامیه جهانی حقوق بشر* نوشته آیت‌الله علی گل‌زاده غفوری، *فلسفه حقوق بشر* نوشته آیت‌الله جوادی آملی و *نگاهی گذرا به حقوق بشر از دیدگاه اسلام* نوشته آیت‌الله مصباح یزدی و *حقوق جهانی بشر: مقایسه و تطبیق دو نظام اسلام و غرب* نوشته آیت‌الله علامه جعفری و *مبانی حقوق بشر در اسلام و دنیای معاصر* نوشته آیت‌الله عباسعلی عمید زنجانی و *اسلام و حقوق بشر* نوشته آیت‌الله زین‌العابدین قربانی از مهم‌ترین کتاب‌هایی هستند که توسط فقهای شیعی نگاشته شده و به صورت مستقیم به تحلیل مسئله حقوق بشر و مسائل مرتبط با آن پرداخته‌اند.
۲. لازم به ذکر است که حجم زیادی از پیام‌های مقام معظم رهبری با موضوع پیام تسلیت (بیش از سیصد پیام) و انتصاب افراد به مناصب مختلف (بیش از چهارصد پیام) صادر شده است که در تعداد بسیار کمی از این پیام‌ها به مطالب با موضوع حقوق بشر اشاره شده است. برای مثال می‌توان به پیام مورخ ۱۳۶۹/۲/۲۶ مقام معظم رهبری به حجت الاسلام و المسلمین سید علی غیوری، به مناسبت شهادت فرزند ایشان اشاره کرد.
۳. این آمار از داده‌های موجود در نرم‌افزار حدیث ولایت (مجموعه رهنمودهای رهبر معظم انقلاب اسلامی)، تهیه شده توسط مؤسسه پژوهشی فرهنگی انقلاب اسلامی (مؤسسه حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله خامنه‌ای) و مرکز تحقیقات علوم اسلامی نور استخراج گردیده است.

با بررسی بیانات و پیام‌های آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر انقلاب اسلامی ایران در خصوص مسئله حقوق بشر، رویکرد ایشان به این مسئله را تبیین و راه حل ایشان برای برون رفت از این مسئله را بیان کند. در بخش اول، دیدگاه آیت‌الله خامنه‌ای در خصوص نگاه غرب به حقوق بشر و مصادیق فعالیت‌های ضد حقوق بشری غرب، در بخش دوم علل رویارویی دول غربی و مجامع بین‌المللی با ایران در مسائل حقوق بشری، در بخش سوم، دفاعیات مقام معظم رهبری از وضعیت حقوق بشر در ایران و در بخش چهارم، راه برون رفت از مسائل و مشکلات نقض حقوق بشر در جهان معاصر از دیدگاه مقام معظم رهبری بیان شده است.

صادقانه نبودن ادعای غربیان در حمایت از حقوق بشر

از نظر مقام معظم رهبری غرب، اروپا و مجامع بین‌المللی در خصوص ادعای حمایت از حقوق بشر صادق نیستند؛ چراکه صرف ادعا برای اثبات صداقت کافی نیست (۱۳۶۸/۳/۲۸) و از آنها موارد متعددی از نقض حقوق بشر در اقصی نقاط عالم مشاهده شده است. ایشان این ادعا را فریب، خدعه و دروغی برای استعمار و سوءاستفاده بیشتر این دولت‌ها نسبت به دولت‌های دیگر می‌دانند. (۱۳۹۴/۴/۶)

از نگاه ایشان، آنان به حقوق بشر، انسانیت و مبارزه با تروریسم و حفاظت از حقوق ملت‌ها هیچ اعتقاد و پایبندی ندارند (۱۳۷۵/۱/۴) و برای هیچ بشری - حتی ملت خودشان - ارزش قائل نیستند (۱۳۸۲/۶/۲۹) و تروریسم و نقض مکرر حقوق بشر در عالم در ذیل توجهات و با همکاری آنان انجام می‌گیرد (۱۳۸۱/۶/۳۰) آنان اراده، حق انتخاب و آزادی ملت‌ها را بی‌ارزش و افسانه می‌دانند و در اصل، نه حامیان حقوق بشر که حامیان کمپانی‌ها و تراست‌ها و کارتل‌های بین‌المللی و سرمایه‌داران بزرگ آمریکایی و مستبدترین دیکتاتورترین حکام دنیا و منطقه خاورمیانه هستند (۱۳۹۱/۸/۱۰) قدرتمندان عالم، بر پایه بی‌عدالتی و زور، قدرت‌های خودشان را بنا کرده‌اند و از آنجا، به وسیله ابزارهای تبلیغاتی گسترده‌ای که در اختیار دارند، ضمن وارونه جلوه دادن حق و باطل (۱۳۷۰/۱۲/۱۴)، حقایق گوناگون مانند حقوق بشر، عدالت، انسانیت، مسائل جوانان و مسائل زنان را به استهزا گرفته‌اند (۱۳۷۱/۲/۱۶) و لذا به علت عمل آنان میلیاردها انسان در سطح عالم در زیر فشار این نظام باطل و غلط جان می‌دهند (۱۳۷۲/۷/۷) ایشان معتقدند که از مدعیان حقوق بشر که ادعای سرپرستی دنیا (۱۳۷۰/۱۰/۱۹) و رهبری بشریت (۱۳۸۰/۱۲/۲۷) را دارند، نباید انتظار خوب بودن و خوب عمل کردن را داشت (۱۳۷۲/۱۲/۲۲) سازمان‌هایی مانند سازمان ملل، شورای امنیت و اتحادیه اروپا در مواقع حساس مورد سوءاستفاده ابرقدرت‌ها قرار می‌گیرند (۱۳۹۱/۶/۹) آنان ظلم، حق کثی و تبعیض خود را با اسم‌های قانونی مانند «حقوق بشر»، «دفاع از ارزش‌های انسانی» و مانند آن توجیه می‌کنند (۱۳۷۴/۳/۳) و در عین آنکه حقوق بشر را بر زبان جاری می‌کنند، اما در دل آن را قبول ندارند (۱۳۸۰/۱/۱) و این بدترین نوع ظلم به انسانیت است؛ زیرا بدترین نوع سیطره ظلم این است که ظلم به اسم عدل، و ناحق به اسم حق،

بر دنیا مسلط شود (۱۳۷۴/۳/۳) امروزه، سردمداران رژیم آمریکا، درصدد توسعه سلطه‌گری خود بر دنیا هستند (۱۳۸۲/۶/۱۹) و این توسعه طلبی باعث بیشترین صدمه و رنج به بشریت و موجب عقب افتادگی آسیا و آفریقا شده است. استعمار کشورها در سال‌های متمادی باعث ربودن نفت، ثروت‌های زیرزمینی و نابودی فرهنگ و بازماندن کشورهای مستعمره از پیشرفت و ترقی و پیمودن قافله علم شده است و در این مسیر، بیشترین ضربه‌ها را به صلح و حقوق بشر وارد کرده است (۱۳۸۰/۱/۲۸) بنای کار آنها بر ظلمات و کتمان حقیقت است. (۱۳۸۳/۴/۱۵)

موارد بی‌شمار نقض حقوق بشر به وسیله مدعیان حقوق بشر، در سراسر عالم در گذشته و حال و در خود غرب و دیگر مناطق جهان قابل مشاهده است.^۱ ایشان در راستای اثبات کذب بودن ادعای غربیان در خصوص حقوق بشر به برخی موارد آن استناد می‌کنند. با غور و بررسی در بیانات و پیام‌های صادره از ایشان در سه دهه اخیر می‌توان آنها را در سه گروه دسته‌بندی نمود:

۱. موارد نقض حقوق بشر توسط مدعیان حقوق بشر در ایران

موارد نقض حقوق بشر توسط استعمارگران غربی در ایران به دوران پهلوی برمی‌گردد. ایجاد و حمایت از حکومت طاغوت و دیکتاتوری سیاه دوره رضاخان (۱۳۸۲/۹/۲۶) و محکوم نکردن الزام بی‌حجابی در ایران و تشویق رضاشاه پدان (۱۳۶۹/۱/۱۰) و همچنین حمایت‌های بی‌دریغ از محمدرضا شاه پهلوی چه در تحصیل حکومت (۱۳۷۴/۳/۱۴) و چه در راه اندازی کودتای ۲۸ مرداد (۱۳۷۷/۱۱/۱۳) و کشتارهای ۱۵ خرداد و ۱۷ شهریور و ۱۳ آبان و کشتار کفن پوشان ورامین (۱۳۹۲/۳/۱۴) و اقدامات ساواک (۱۳۹۳/۱۰/۱۷) و عدم مخالفت با آنها از موارد مورد توجه آیت‌الله خامنه‌ای است.^۲ با پیروزی انقلاب اسلامی ایران، در کنار فشارهای سیاسی ناشی از اتهام ایران به نقض حقوق بشر، موارد متعدد نقض حقوق بشر نیز از سوی غربیان اعمال شده است:

تغذیه مالی منافقین و تروریست‌ها و همچنین دادن پناهندگی به منافقین که از آغاز انقلاب اسلامی تاکنون با ایجاد حوادثی چون حادثه انفجار مرکز حزب جمهوری اسلامی و شهادت شهید بهشتی و هفتاد و دو نفر از مسئولان ارشد کشور و همچنین انفجار دفتر نخست‌وزیری و شهادت شهیدان رجایی و باهنر و

۱. در این مقاله سعی شده است مصادیق متعدد نقض حقوق بشر از بیانات مقام معظم رهبری استخراج شود. البته به این نکته باید توجه داشت که بسیاری از مصادیق مورد اشاره مقام معظم رهبری، در سخنرانی‌ها و مکتوبات متعدد به آنها اشاره شده است که در این مقاله تنها به یکی از آن موارد اشاره شده است. مثلاً موارد نقض حقوق بشر در فلسطین از مواردی است که معظم له در سخنرانی‌ها و پیام‌های متعددی به آن اشاره داشته‌اند. جهت مطالعه بیشتر نگاه کنید به: صلح میرزایی، ۱۳۹۰، فلسطین از منظر حضرت آیت‌الله سید علی خامنه‌ای، تهران، انتشارات انقلاب اسلامی، چاپ اول.

۲. جهت مطالعه بیشتر در خصوص موارد نقض حقوق بشر در دوران پهلوی نگاه کنید به: مددی، شب ظلمانی شاهنشاهی؛ بیانات حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مدظله العالی) رهبر معظم انقلاب اسلامی درباره حکومت‌های پادشاهی ایران، تهران، انتشارات انقلاب اسلامی، چاپ اول.

همچنین به شهادت رساندن آیت‌الله شهید مطهری، شهید مفتح، شهید صدوقی، شهید لاجوردی، شهید عراقی، شهید صیاد شیرازی، شهدای محراب، شهدای دانشمند هسته‌ای و هفده هزار شهید ترور دیگر (۱۳۹۴/۴/۶) و همچنین بمب‌گذاری در حرم امام علی بن موسی الرضا^(ع) و مصالهای جمعه و میدان راه آهن تهران و میدان امام خمینی و مکان‌های عمومی دیگر مردم بی‌گناه بی‌شماری را به شهادت رساندند (۱۳۷۲/۲/۲۸) و همچنین حمایت از ضدانقلاب و کودتای پایگاه شهید نوژه (۱۳۹۲/۸/۱۲) و حمایت از عراق در جنگ هشت ساله علیه ایران علی‌رغم ارتکاب جنایات جنگی متعدد مانند حمله وحشیانه به مناطق مسکونی غیرنظامی و کشتار بی‌رحمانه هزاران کودک و زن بی‌دفاع و به اسارت گرفتن مسافران عادی در جاده‌های اشغالی در هفته‌های اول جنگ و زیر پا گذاشتن تعهدات و مقررات بین‌المللی و بمباران کشتی‌های تجاری، هواپیماهای غیرنظامی و مسافری، قطارهای مسافران عادی، (۱۳۶۶/۶/۳۱) با دادن تانک‌ها و تجهیزات و وسایل پیشرفته و حتی نقشه و تاکتیک جنگی و هواپیماهای مدرن و ایجاد تأسیسات اتمی برای ساخت بمب اتم در عراق و راه اندازی کارخانه‌های سلاح شیمیایی به منظور به کارگیری حجم گسترده‌ای از سلاح‌های شیمیایی علیه ایران که منجر به مجروحیت شیمیایی مردم بی‌گناه و بی‌سرپرستی کودکان و نوجوانان زیادی هم در ایران (مانند سردشت) و هم در عراق (مانند حلبچه) گردید (۱۳۹۱/۵/۳) و عدم اعتراض نهادهای حامی حقوق بشر به کشور آمریکا، در قضیه حمله به هواپیمای مسافری در تیرماه ۱۳۶۷ و حتی عدم اعتراض به افسر شلیک‌کننده‌ای که منجر به کشته شدن مردان و زنان غیرنظامی بی‌گناه زیادی گردید و در عوض، دادن مدال لیاقت به وی! (۱۳۶۹/۲/۱۲) از مواردی است که ایشان در بیانات متعدد خود به آن اشاره نموده‌اند. در کنار این موارد، موارد متعددی مشاهده شده است که مدعیان حقوق بشر تلاش کرده‌اند که ضمن تحقیر و تخریب ایران در مجامع بین‌المللی، با اقدامات مختلف مانند اختلاف افکنی، ایجاد فشار اقتصادی (تحریم) و تهاجم فرهنگی و تلاش برای کشاندن جنگ‌های نیابتی به مرزهای ایران (۱۳۹۴/۲/۳۰) نظام جمهوری اسلامی را تضعیف و یا نابود کنند. در همه موارد فوق حتی یک اعلامیه محکومیت نیز از سوی مجامع بین‌المللی دفاع از حقوق بشر صادر نگردیده است و در مقابل به انجام بسیاری از این اقدامات کمک شده یا تشویق گردیده‌اند. با این وجود، علی‌رغم اینکه صاحب نظران غربی نیز ایران را آزادترین و دموکراتیک‌ترین کشور می‌دانند، از سوی این مجامع به ایران، اتهام نقض دموکراسی و فقدان آزادی زده می‌شود (۱۳۸۷/۸/۸) درحالی‌که اگر کشورهای مدعی دفاع از حقوق بشر، پیام ملت ایران در زمینه حقوق بشر و دیگر شعارهای انقلاب اسلامی را از زبان خود ملت ایران بشوند، بسیاری از سوءتفاهم‌ها از بین خواهد رفت (۱۳۸۵/۲/۲۶) حجم بالای موارد نقض حقوق بشر در ایران توسط مدعیان حقوق بشر به حدی است که مقام معظم رهبری در دیدار خانواده‌های شهدای هفتم تیر و جمعی از خانواده‌های شهدای ترور استان تهران فرمودند: خوب است این هفتم تا دوازدهم تیر را هفته «حقوق بشر آمریکایی» اعلام بکنیم! (۱۳۹۴/۴/۶)

۲. موارد نقض حقوق بشر توسط مدعیان حقوق بشر در کشورهای اسلامی

مقام معظم رهبری معتقدند کشورهای غربی و مجامع بین‌المللی حامی حقوق بشر در خصوص پیشگیری و مخالفت با نقض حقوق مسلمانان در جهان که دغدغه مشترک همه کشورهای اسلامی است، کوتاهی کرده‌اند. مهم‌ترین مورد نقض حقوق بشر در کشورهای اسلامی که بیش از نیم قرن از وجود آن می‌گذرد، شکنجه و کشتار بی‌شمار فلسطینیان و ساکنان جنوب لبنان توسط اسرائیل نژادپرست صهیونیست در مقابل چشم بشریت است. بمباران‌های متعدد جنوب لبنان و شهرهای فلسطین مانند غزه، (۱۳۸۹/۳/۱۴) رام‌الله، نابلس، (۱۳۸۱/۲/۱۱) جنین و الخلیل (۱۳۸۹/۳/۱۴) و ایجاد فجایعی چون فاجعه قانا (۱۳۸۵/۵/۱۱) و دیر یاسین (۱۳۸۳/۲/۱۲)، صبرا و شتیلا (۱۳۹۲/۱۱/۲۸) حمله به مسجدالاقصی قبله اول مسلمانان (۱۳۸۱/۷/۱۳) و ترور و ربایش مکرر افراد بلندپایه لبنان و فلسطین، چون سید عباس موسوی (۱۳۷۰/۱۲/۱۴)، شیخ احمد یاسین، فتحی شقاقی، رنتیسی (۱۳۸۵/۱/۲۵) و امام موسی صدر، (۱۳۷۸/۳/۸) بارها توسط کشورهای اروپایی و آمریکا و مجامع بین‌المللی زمینه‌سازی و توجیه می‌شود (۱۳۸۰/۲/۴) در مقابل این اعمال رژیم صهیونیستی، تجهیز دولت غاصب صهیونیستی به سلاح اتمی، از مهم‌ترین موارد نقض صلح جهانی است (۱۳۹۱/۵/۳) علاوه بر آن، سیاست راهبردی آمریکا ایجاد ناامنی و بحران و جنگ در منطقه خاورمیانه (۱۳۸۵/۵/۱۱) و تبدیل کردن خلیج فارس به انبار تسلیحات است (۱۳۸۸/۱۱/۲۸) حمله به عراق، (۱۳۸۱/۱۲/۴) افغانستان (۱۳۸۸/۹/۲۲) و دیگر کشورها^۱ و ریختن هزاران تن بمب بر سر شهرها و مردم بی‌پناه و کودکان و مریض‌ها و پیران و بی‌گناه‌ها و غیرنظامیان و استفاده از بمب‌ها و جنگ هوایی در جنگ‌های شهری (۱۳۸۴/۱/۱) و کشتار مردم توسط هواپیماهای بدون سرنشین در پاکستان (۱۳۹۱/۱۱/۲۸) و برخوردهای گزینشی و سیاسی که منجر به تناقض‌گویی و پریشان‌گویی و موضع‌گیری دوگانه در برابر مسائل دموکراسی و حقوق بشر در لیبی، مصر، بحرین و یمن شده است (۱۳۹۰/۱۱/۱۴) و همچنین حمایت و دادن پناهندگی به سلمان رشدی - نویسنده‌ای که به مقدسات یک میلیارد مسلمان دشنام داد - به نام طرف‌داری از آزادی بیان و عقیده (۱۳۸۳/۱۰/۲۹) حمایت از حمله به مساجد مسلمانان در هند (۱۳۷۰/۳/۲۶) و عدم اعتراض به اجبار بی‌حجابی در ترکیه در زمان آتاتورک، (۱۳۶۹/۱/۱۰) تبلیغات علیه انتخابات الجزایر و مبارزه با دموکراسی در آن کشور (۱۳۷۹/۱۲/۹) و حمایت از صدام حسین در بمباران شیمیایی حلبچه (۱۳۷۵/۲/۱۲) که منجر به کشتار مردم بی‌گناه شد و کمک و پشتیبانی کمونیست‌ها برای ریختن خون

۱. از موارد بیان شده نقض حقوق بشر در دیگر کشورها در بیانات مقام معظم رهبری می‌توان به حمله به ویتنام (۱۳۸۱/۱۲/۶)؛ تهدید به حمله به کره شمالی (۱۳۸۰/۱۲/۸) و حضور نظامی در سومالی (۱۳۷۲/۷/۲۸) و حمایت از رژیم فاشیست و نژادپرست آفریقای جنوبی (۱۳۷۰/۷/۳) و حمایت از کشتار در میانمار و کشمیر و محکوم نمودن این کشتار (۱۳۷۰/۱۲/۱۴) و ۱۳۷۰/۷/۱۹) و تهیه طرحی اضطراری به منظور استفاده احتمالی از سلاح‌های هسته‌ای علیه ایران، چین، روسیه، سوریه، عراق، کره شمالی و لیبی (۱۳۸۰/۱۲/۲۷) اشاره کرد.

مسلمانان تاجیکستان (۱۳۷۲/۲/۲۸) و کمک به تروریست‌ها و جریان‌های افراطی و تکفیری در افغانستان، پاکستان، عراق و سوریه (۱۳۹۳/۱۲/۲۱) در کنار فعالیت‌های تبلیغاتی و رسانه‌ای در راستای رشد اسلام‌هراسی و اسلام‌ستیزی در کشورهای غربی (۱۳۸۹/۶/۲۲) از موارد متعدد نقض حقوق بشر در کشورهای اسلامی توسط مدعیان دفاع از حقوق بشر است که در بیانات متعدد ایشان به آنها اشاره شده است. در کنار موارد فوق، عدم برخورد با برخی کشورهای اسلامی که در آنها حتی یک مجلس شورا [به منظور تحقق دموکراسی] - حتی به صورت شکلی و اسمی - وجود ندارد ولی چون منافع کشورهای غربی را تأمین می‌کنند، (۱۳۸۲/۱/۱) نیز به کرات مورد ایرادشان قرار گرفته است. ایشان یکی از مهم‌ترین اهداف این اقدامات را ایجاد غفلت، اختلافات، تنگ نظری‌ها، خودخواهی‌ها و دنیاطلبی و بی‌مسئولیتی بین نخبگان جهان اسلام می‌دانند. (۱۳۸۵/۱/۲۷)

۳. موارد نقض حقوق بشر توسط مدعیان حقوق بشر در کشورهای غربی و آمریکا

از دید آیت‌الله خامنه‌ای، کشورهای اروپایی و آمریکا و دیگر مدعیان دفاع از حقوق بشر اگرچه خود عضو شورای حقوق بشر سازمان ملل هستند و باید به موازین حقوق بشر بیش از دیگر کشورها احترام بگذارند،^۱ به حقوق مردم خود نیز احترام نمی‌گذارند (۱۳۷۱/۱۱/۶)؛ بنابراین نباید از آنان که حقوق مردم خود را رعایت نمی‌کنند، انتظار حفظ و حمایت حقوق دیگر کشورها را داشت. ایشان مهم‌ترین دلیل این مسئله را ساختار و سازوکار غیرمنطقی، ناعادلانه و کاملاً غیردموکراتیک شورای امنیت سازمان ملل می‌دانند که دولت‌های مدعی حقوق بشر توانسته‌اند با زورگویی و در پناه استفاده از مفاهیم شریفی مانند حقوق بشر، مرتکب موارد متعدد نقض حقوق بشر مانند دخالت نظامی در کشورها شوند (۱۳۹۱/۶/۹) از موارد نقض حقوق بشر در کشورهای غربی موارد زیر در بیانات معظم له به چشم می‌خورد:

آتش افروزی دو جنگ جهانی (۱۳۸۶/۶/۱۲)، آزار و اذیت و تحقیر و عدم حمایت اقلیت مسلمان در اروپا (۱۳۸۳/۱۰/۲۹)، مبارزه با حجاب در اروپا علی‌رغم شعار آزادی - که در فرانسه و بعضی دیگر از کشورهای اروپایی «جنگ روسری» نامیده شد (۱۳۶۹/۹/۷) - حوادث بوسنی هرزگوین (۱۳۷۴/۴/۲۱) و سرکوب خونین و قساوت‌آمیز مسلمانان در سربرنیتسا و سارایوو (۱۳۷۵/۹/۲۴) - در قلب اروپای به اصطلاح متمدن - و نیز جنگ‌های خانگی در قره باغ و منطقه عمومی قفقاز (۱۳۷۶/۹/۱۸)، وجود فقر و رنج افرادی از گرسنگی (۱۳۸۵/۶/۲۵)، بی‌دارویی و

۱. بند (c) قطعنامه ۶۰/۲۵۱ مورخ پانزدهم مارس ۲۰۰۶ مجمع عمومی سازمان ملل متحد اشعار می‌دارد: «کشورهای عضو شورای حقوق بشر باید بالاترین میزان استانداردهای حقوق بشری را رعایت نمایند و بیشترین همکاری را با شورای حقوق بشر داشته باشند.» بررسی عملکرد کشورهای آمریکا و عربستان سعودی به‌عنوان اعضای این شورا توسط گزارش‌گران ویژه حقوق بشر، نشان‌دهنده جدی‌ترین موارد نقض حقوق بشر است. جهت مطالعه بیشتر نگاه کنید به سایت شورای حقوق بشر سازمان ملل به آدرس: www.ohchr.org

فقدان مسکن در کشورهای متمدن و توسعه یافته، (۱۳۷۱/۱۰/۱۷) توهین و حقارت حقوق سیاهان و کارگران و فقرا در آمریکا (۱۳۸۴/۱/۱)، ناتوانی آمریکا در ایجاد عدالت (۱۳۸۸/۲/۲۷) و تبعیض نژادی و هزم فجیع حقوق بشر با نابرابری حقوق سیاهان و سفیدان در آمریکا (۱۳۷۶/۵/۲۹)، بد بودن وضعیت زندان‌ها در آمریکا مانند زندان‌های گوانتانامو و ابوغریب (۱۳۹۳/۶/۱۳)، بالا بودن آمار قتل و آدمکشی و جنایت در آمریکا (۱۳۷۶/۶/۱۹)، کشتار و در آتش سوزاندن اعضای فرقه داویدیه در تگزاس آمریکا در سال ۱۹۹۳ (۱۳۸۸/۳/۲۹)، فقر معنوی و تهیدستی وحشت‌آور اخلاقی (۱۳۸۰/۶/۱۹)، تلاشی خانواده‌ها (۱۳۸۹/۱/۱۷)، خودکشی و بزهکاری جوانان، آدم‌کشی بچه‌ها از سن دوازده و سیزده سالگی در آمریکا (۱۳۷۴/۷/۲۲)، قتل عام سرخ پوستان (۱۳۸۰/۱۲/۲۷) - بومیان اصلی سرزمین آمریکا - برده‌گیری میلیون‌ها آفریقایی و هندی از داخل خانه‌هایشان (۱۳۷۱/۱۱/۱۹) از مواردی است که ایشان در بیانات متعدد خود به آن اشاره نموده‌اند. از نگاه ایشان، مدعیان دفاع از حقوق بشر، حقوق زن، حقوق کودکان و حقوق حیوانات و سازمان‌های حقوق بشر، به‌ویژه «کمیته حقوق بشر سازمان ملل» در قبال همه مسائل فوق مسئولند (۱۳۷۲/۶/۱۴) ولی وجه بارز جامعه آمریکایی یعنی خشونت، سکس (۱۳۸۶/۶/۱۲)، رواج بی‌بندوباری، زورگویی افراد به یکدیگر و ناامنی، در سایه زور به وسیله تبلیغات از دیده‌ها پنهان می‌ماند. (۱۳۸۰/۱۲/۲۷)^۱

ایشان پس از بیان موارد فوق، با استناد به اصل «لزوم اعتزاز به اسلام»، معتقدند که ما علاوه بر تلاش در راستای دفاع از احکام اسلامی و عمل به آن، باید از مدعیان حقوق بشر در غرب طلبکار باشیم و لزوم رعایت حقوق بشر در غرب را از حاکمان آنها مطالبه کنیم (۱۳۸۵/۶/۶) لذا با توجه به موارد فوق، ایشان پیشنهاد داده‌اند که به دلیل نگرانی دولت مردان ایران از وضعیت حقوق بشر در کشورهای اروپایی، از هر دو طرف نمایندگانی به‌سوی طرف مقابل فرستاده شوند که به منظور نظارت توأمان دوجانبه، وضعیت رعایت حقوق بشر را در زندان‌ها، محاکم و رفتارهای دولتی و اجتماعی و مدنی دولت‌های یکدیگر بررسی کنند و کیفیت رعایت حقوق بشر را گزارش کنند. (۱۳۸۴/۱۰/۱۹)

علل رویارویی دول غربی و مجامع بین‌المللی با ایران در مسائل حقوق بشر

علی‌رغم نقض مکرر حقوق بشر توسط غربیان، آنان خود را متولی حفظ و توسعه حقوق بشر در دنیا می‌دانند و لذا از سوی ایشان نسبت به نقض حقوق بشر در ایران اتهاماتی وارد شده است. اهم اتهاماتی که آیت‌الله خامنه‌ای در بیانات خود بدان اشاره نموده و درصدد پاسخ‌گویی و تبیین آن بوده‌اند به شرح ذیل است:

صدور انقلاب (۱۳۶۸/۴/۲۲)، واپس‌گرایی (۱۳۶۹/۳/۱۰)، جمهوری ضد دموکراسی، جمهوری ارتجاعی و

۱. جهت مطالعه بیشتر نگاه کنید به: محمدی، ۱۳۸۷، آمریکا در نگاه رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، تهران، انتشارات انقلاب اسلامی، چاپ سوم.

جمهوری طرفدار بنیان‌های کهنه و منسوخ (۱۳۷۱/۱/۷)، ضدیت با دموکراسی و عدم انتخابات آزاد (۱۳۷۱/۱/۱۵)، کمک به تروریسم (۱۳۷۲/۲/۱۸)، تعصب و تحجر و جمود فکری (بنیادگرایی)، بی‌اعتنایی به حقوق بشر خصوصاً حقوق زنان (۱۳۶۸/۸/۲۹)، ضدیت با صلح و طرفداری از جنگ (۱۳۷۲/۲/۲۸)، پشتیبانی مالی یا تسلیحاتی از نهضت‌های اسلامی (۱۳۷۳/۱۱/۱۴)، تهیه سلاح (۱۳۷۰/۱۰/۱۹) و ساختن بمب اتمی و شیمیایی. (۱۳۷۶/۳/۱۴)

آیت‌الله خامنه‌ای در رد گفتار مدعیان حمایت و دفاع از حقوق بشر از بعد سلبی و ایجابی به رد اتهامات و دفاع از رعایت حقوق بشر در ایران می‌پردازد. ایشان ضمن رد اتهامات فوق، خود غریبان را ناقض حقوق بشر خوانده و ایران را از این اتهام مبرا می‌داند و به بیان علل ایراد این اتهامات به ایران می‌پردازد. علل رویارویی دول غربی و مجامع بین‌المللی با ایران را از نگاه ایشان می‌توان در چند دلیل ذیل به صورت خلاصه بیان کرد: اول: اسلام‌خواهی با قرائت اسلام ناب محمدی ﷺ و دفاع از حیثیت اسلام و قرآن و پیامبر اعظم ﷺ و دیگر انبیای الهی و مقابله با توطئه رواج دادن اهانت به این مقدسات، نظیر آنچه در باب نویسنده مهدورالدم آیات شیطانی دیده شد؛ (۱۳۶۸/۹/۲)

دوم: جدا نبودن دین از سیاست و پایه اسلامی جمهوری اسلامی؛ (۱۳۷۹/۲/۱)

سوم: استقلال سیاسی این نظام، به معنای تسلیم ناپذیری‌اش در برابر زورگویی‌های معمول ابرقدرت‌ها و کوتاه شدن دست آنها از منابع کشور ایران؛ (۱۳۸۳/۱۱/۱۰)

چهارم: اعلام راه حل مشخص جمهوری اسلامی درباره مسئله فلسطین، که عبارت است از انحلال رژیم غاصب صهیونیستی و تشکیل دولت فلسطینی، متشکل از خود فلسطینیان و همزیستی مسلمانان و مسیحیان و یهودیان در فلسطین؛ (۱۳۸۱/۲/۱۱)

پنجم: حمایت معنوی و سیاسی از همه نهضت‌های اسلامی و تقبیح فشار بر مسلمانان در هر جای عالم خصوصاً فلسطین؛ (۱۳۸۲/۹/۵)

ششم: تلاش برای اتحاد و بیداری امت اسلامی و همکاری سیاسی و اقتصادی دولت‌ها و کشورهای اسلامی و حرکت در جهت تثبیت اقتدار ملت‌های مسلمان در قالب «امت بزرگ اسلامی»؛ (۱۳۸۴/۲/۶)^۱

هفتم: رد و نفی فرهنگ تحمیلی غرب، که دولت‌های غربی با تنگ‌نظری و تعصب، برآنند که همه ملت‌های عالم را به پذیرش آن وادار سازند، و اصرار بر احیای فرهنگ اسلامی در کشورهای مسلمان؛ (۱۳۷۳/۷/۲۰)

هشتم: مبارزه با فساد و بی‌بندوباری جنسی، که بعضی از دولت‌های غربی به خصوص آمریکا و انگلیس

۱. جهت مطالعه بیشتر نگاه کنید به: نجفی، «نظریه بیداری اسلامی براساس اندیشه سیاسی مقام معظم رهبری (زیده عزه العالی)»، مندرج در: فصلنامه مطالعات انقلاب اسلامی، شماره ۲۸، ص ۲۶ - ۱۱.

اخیراً انحرافی‌ترین شکل آن را بی‌شمارانه رسمیت داده یا در راه آنند و از ده‌ها سال پیش برای ورود اشکال گوناگون این فساد به کشورهای اسلامی برنامه ریزی و تلاش می‌کنند؛ (۱۳۷۲/۲/۲۸)

نهم: وجود مشکلات و مسائل بسیار مهم داخلی در کشورهای غربی و پوشاندن مشکلات با اتخاذ این مواضع. (۱۳۸۴/۱/۱)

ایشان با بیان علل و دلایل فوق معتقدند دشمنان نظام جمهوری اسلامی ضمن تبلیغات گسترده بین‌المللی برای مطرح کردن خود به نام جامعه جهانی (۱۳۷۶/۲/۳) و (۱۳۹۴/۱/۲۰) و تلقین مالکیت خود نسبت به دنیا (۱۳۷۰/۹/۱۳) و سرنوشت‌ساز خواندن مدیریت خود برای کشورهای جهان سوم (۱۳۶۶/۶/۳۱) و منفعل نشان دادن ایران در برابر غرب (۱۳۷۶/۲/۱۷)، با تمسک به حربه متهم کردن ایران به نقض حقوق بشر، سعی در تضعیف جایگاه بین‌المللی ایران در بین کشورهای اسلامی، خاورمیانه و تمامی جهان و ایجاد فاصله بین ایران و افکار عمومی عالم دارند. (۱۳۷۶/۵/۱)^۱

تبیین وضعیت حقوق بشر در ایران

پس از تبیین علل مواجهه غرب با ایران در خصوص مسائل حقوق بشر، به بیان بعضی از دفاعیات آیت‌الله خامنه‌ای از اتهامات مختلف وارده به ایران می‌پردازیم. لازم به ذکر است که با توجه به گستردگی مسائل مرتبط با حقوق بشر و اینکه بیان همه توضیحات مقام معظم رهبری در خصوص وضعیت حوزه‌های مختلف حقوق بشر در ایران، در این مجال مختصر ممکن نیست و مستلزم تدوین کتاب‌ها و مقالات متعدد است، به همین منظور، تنها به تبیین نگاه ایشان به وضعیت چهار حوزه پراهمیت‌تر حقوق بشر در ایران بسنده شده است.

۱. مجازات‌های سالب حیات

از منظر مقام معظم رهبری، در جامعه اسلامی، پس از ایمان به اسلام، مهم‌ترین خواسته خداوند که مایه سربلندی حکومت و نظام جمهوری اسلامی است، حفظ حرمت حدود الهی است که این حدود، در قالب قوانین مورد تأیید شورای نگهبان در جامعه متبلور شده است (۱۳۶۹/۱۰/۱۰) از سویی، یکی از اتهامات مکرری که از سوی مجامع بین‌المللی به جمهوری اسلامی ایران وارد می‌شود، اجرای حدود الهی است. ایشان در پاسخ به این اتهام، ضمن اشاره به آیه ۲۲۹ سوره بقره که می‌فرماید: «تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ»، نص قرآن و آموزه‌های اسلام و معارف این دین الهی را پیشرفته‌تر از فراورده‌های ذهن قاصر حقوق دانان غربی دانسته و لذا راه اصلاح جوامع را اجرای حدود الهی می‌دانند

۱. جهت مطالعه بیشتر نگاه کنید به: پورفاضلی، دشمن شناسی: شناخت دشمن و روش‌های مقابله با آن از منظر حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مدظله العالی) رهبر معظم انقلاب اسلامی، تهران، انتشارات انقلاب اسلامی، چاپ ششم.

(۱۳۷۳/۳/۱۴) و معتقدند که «حقوق بشر در سایه عدل اسلامی و احکام اسلامی تحقق پیدا می‌کند و در دستگاه قضایی، حقوق بشر باید هوشیارانه نه با معیارها و ضابطه‌های دروغینی که امروز غرب ارائه می‌کند، بلکه با معیارهای اسلام مورد دقت تمام قرار گیرد.» (۱۳۷۱/۱۰/۲۳) همچنین ایشان بسیاری از اعدام‌های صورت گرفته در ایران را مربوط به قاچاقچیان مواد مخدر می‌دانند که با توجه به آثار زیان‌بار مواد مخدر در جامعه، حتی یک‌بار اعدام آنان نیز کم است و اعدام ایشان نقض حقوق بشر محسوب نمی‌شود. (۱۳۷۳/۱۱/۱۴ و ۱۳۷۷/۱۲/۲۸)^۱

۲. حقوق زنان

از نگاه مقام معظم رهبری، با توجه به تشکیل نیمی از افراد هر جامعه از زنان و وابستگی قوام زندگی در عالم به ایشان و عهده‌داری وظایف مهمی مانند تولید مثل و تربیت کودکان و فرزندان، مسئله زنان، از اهمیت زیادی برخوردار است (۱۳۷۳/۷/۲۰) و نگاه اسلام به زنان، مبتنی بر حقایق هستی، طبیعت و فطرت زن و مسئولیت‌ها و مشاغل اختصاصی آنان و در راستای رساندن ایشان به کمال وجودی شان است (۱۳۷۶/۷/۳۰)؛ درحالی‌که اساساً نگرش نابرابر و غیرمتعادل غرب نسبت به زنان منجر به افراط و تفریط در زمینه شناخت طبیعت زن و چگونگی برخورد با جنس زن شده است و علت این امر، حرکت دستپاچه، بی‌منطق، مبتنی بر جهالت و بدون تکیه به سنت‌های الهی و فطرت و طینت زنان است (۱۳۷۶/۷/۳۰)؛ ایشان وجود مسئله زن در همه جوامع کنونی را نشان‌دهنده نوعی کج‌بینی و کج‌روی و حاکی از نوعی کوتاه‌نظری نسبت به مسائل انسانی و نشان‌گر ناتوانی بشر در حل این مسئله، علی‌رغم تلاش‌ها و فعالیت‌های وسیع فرهنگی می‌دانند (۱۳۷۰/۱۰/۴) آیت‌الله خامنه‌ای با بیان این مطلب که جهان غرب خیلی دیر به فکر احیای حقوق زنان افتاده و می‌خواهد با جنجال‌های دروغین، از لحاظ زمان، این عقب‌افتادگی را جبران کند، کشورهای غربی را با توجه به فقدان حق رأی، علم آموزی و مالکیت، ناقض حقوق زنان در پیش از دوران مدرن (۱۳۹۳/۱/۳۰) و تلاش برای مردواره کردن زنان با کشاندن ایشان به صحنه فعالیت‌های اجتماعی و فراهم آوردن تمام زمینه‌های لازم برای لغزش و در نتیجه استثمار جنسی آنان در دوران معاصر و تبدیل این مطلب به گفتمان غالب (۱۳۹۲/۲/۲۱)، ناقض حقوق زنان در دوران معاصر می‌داند. ایشان با تذکر این مطلب که نباید از

۱. بیش از نود درصد مجازات‌های اعدام در ایران مرتبط با قاچاق مواد مخدر است و این مجازات، به منظور جلوگیری از خطرات سوء قاچاق و توزیع مواد مخدر از کشور افغانستان - که ۹۵ درصد از تریاک جهان را تولید می‌کند - و دفاع از حیثیت و منافع جمعی شهروندان وضع شده است. همچنین اقدام قاطعانه و جدی ایران در مبارزه با قاچاق مواد مخدر مورد تأیید و تشویق نهادهای رسمی سازمان ملل قرار گرفته و دفتر کنترل جرائم و مواد مخدر سازمان ملل برای سومین بار، بالاترین میزان کشف تریاک و هروئین را در ایران اعلام و از همکاری ایران با این نهاد تمجید کرده است. علاوه بر این، قاطعیت ایران در زمینه مبارزه با قاچاق مواد مخدر، منجر به شهادت تعداد کثیری از اعضای نیروی انتظامی و مرزبانان گردیده است. (پیغمبری، ۱۳۹۳: ۱۲)

دستیابی زنان به مسئولیت‌های سیاسی و اجتماعی و اقتصادی در غرب، حل مسئله زنان در آن کشورها را نتیجه گرفت و وضعیت زنان را خوب و ستایش‌آمیز و مثبت دانست، آزادی زنان در غرب را آزادی از قید و بندهای اخلاقی و خانوادگی، آزادی از نفوذ مطلق مرد، آزادی از قید ازدواج و تشکیل خانواده و پرورش فرزندان در آن جایی که هدف شهوانی زودگذری در مقابل قرار گیرد، می‌دانند (۱۳۷۶/۷/۳۰) که از طریق تشویق زنان به برداشتن حفاظ و حجاب میان زن و مرد و اختلاط زن و مرد و عریان کردن زنان از پوشش حجاب و عفاف فطری آنان صورت می‌گیرد (۱۳۸۹/۲/۱).^۱ تحلیل آیت‌الله خامنه‌ای از تاریخ تمدن در اروپا این است که الگوی اروپایی و غربی زن، از الگوی باستانی رومی و یونانی برخاسته و زاینده شده است. در این الگو، زن وسیله‌ای برای تکلیف و التذاذ مرد و عبارت از سبک و مد و مصرف آرایش در انظار عموم و ملعبه قرار دادن مسائل جنسی بین دو جنس است. (۱۳۷۰/۸/۲۲)

آیت‌الله خامنه‌ای در بیانات متعدد، با تذکرات مکرر نسبت به تاریخچه حقوق زن در اروپا، با اتخاذ موضعی طلب‌کارانه، غرب را به پاسخ‌گویی در برابر تحقیری که نسبت به زن اعمال کرده است، فرامی‌خواند (۱۳۷۰/۱۰/۴)؛ چراکه میزان بالای زن‌آزاری‌ها و شکنجه‌ها و بی‌مهری‌ها، تعدی به عفت زنان، کتک خوردن زن به وسیله شوهر، ظلم پدران و شوهران به فرزندان و همسرانشان نمونه‌ای از مصائب زنان دنیای معاصر غرب است (۱۳۷۶/۷/۳۰) و چنین مصائبی منجر به متلاشی شدن خانواده‌ها و از بین رفتن آسایش و آرامش انسان‌ها شده است. (۱۳۶۸/۹/۱۵)

ایشان ضمن توجه دادن زنان جامعه اسلامی به نقش و جایگاه امام خمینی در معرفی حضرت فاطمه زهرا (ع) و دیگر شخصیت‌های زن صدر اسلام و احیای حقوق زنان، انقلاب اسلامی را مَبطلِ تصورات غلط در خصوص زنان می‌دانند؛ زیرا در اثر انقلاب اسلامی، زنان شخصیت حقیقی خود را تا حدود زیادی پیدا کردند و در عرصه‌های مختلف اجتماعی وارد شدند (۱۳۷۶/۲/۱۷) و نشان دادند که زن در سایه ایمان و آگاهی و به دور از منجلاب فساد ایجادشده توسط دنیای غرب، می‌تواند نقش اول را در تحولات تاریخی و جهانی ایفا کند و حتی در سایه طهارت و عفت و احساس مسئولیت، می‌تواند دوشادوش مردان و در مواردی جلوتر از آنان، گام بردارد. (۱۳۶۸/۴/۲۳)

از نگاه ایشان، قدرت تحلیل و سخنوری زنان در میدان‌های سیاسی و فعالیت‌های اجتماعی و جهادی و کمک به مردم و انقلاب و پذیرش مسئولیت در نظام اسلامی و پیشرفت در زمینه‌های علمی در رشته‌های مختلف و ایجاد خودآگاهی و حضور در عرصه‌های مجامع بین‌المللی و کنفرانس‌های گوناگون جهانی و حضور

۱. جهت مطالعه بیشتر در خصوص مواضع مقام معظم رهبری در خصوص خانواده در غرب نگاه کنید به: سعیدیان، ارزانی و یراقی، «آسیب‌شناسی خانواده در فرهنگ غرب از دیدگاه حضرت آیت‌الله خامنه‌ای»، مندرج در: فصلنامه اخلاق، سال سوم، پاییز ۱۳۹۲، شماره ۱۱، ص ۴۲ - ۹.

علمی یا سیاسی یا خدماتی در مراکز علمی و دانشگاه‌ها، همگی از ثمرات انقلاب اسلامی است (۱۳۶۸/۱۰/۲۶) انقلاب برای زنان موجب حرکت به سمت نور و رشد و فهم علمی و اخلاقی و سیاسی و حضور در میدان‌ها و رشد شخصیت‌های بشری و فایده بخش برای جامعه به معنای واقعی گردید و این همه در حالی است که دین و عفاف و تقوا و وقار و متانت و شخصیت و حرمت زن مسلمان هم حفظ گردیده است. (۱۳۶۹/۱۰/۱۶)

۳. حق حاکمیت مردم

در خصوص حق حاکمیت مردم که از آن در دیدگاه غربی به «دموکراسی» اطلاق می‌گردد، آیت‌الله خامنه‌ای معتقدند که در منطقه خاورمیانه و حتی در کمتر نقطه‌ای از دنیا، آزادی انتخاب و آزادی رأی، به میزان جمهوری اسلامی ایران وجود دارد. ایشان گرایش و احترام به ارزش‌های انسانی، عدالت، حریت و اعتقاد راسخ و صادقانه به نقش مردم را از ویژگی‌های مکتب سیاسی امام خمینی می‌دانند (۱۳۶۸/۳/۲۸)، از نظر ایشان در مکتب سیاسی امام خمینی، با توجه به تکیه اساسی بر دو عنصر انسان و دین (۱۳۷۷/۱۱/۲۱)، هویت انسانی، هم ارزشمند و دارای کرامت و هم قدرتمند و کارساز است و نتیجه ارزشمندی و کرامت داشتن این است که در اداره سرنوشت بشر و یک جامعه، آراء مردم باید نقش اساسی ایفا کند. لذا مردم‌سالاری در مکتب سیاسی امام خمینی - که از متن اسلام گرفته شده است - مردم‌سالاری حقیقی است و به مانند فریادهای مردم‌سالاری نظام‌های لیبرال دموکراسی، شعار، فریب و اغواگری اذهان مردم و جلوه‌فروشی به وسیله تبلیغات رنگین نیست. در مکتب سیاسی امام، رأی مردم و مردم‌سالاری، برخاسته از «وَأْمُرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ» (شوری / ۳۸) و «هُوَ الَّذِي آتَاكَ بِنُصْرِهِ وَيَالِ الْمُؤْمِنِينَ» (انفال / ۶۲) و از نتایج حاکمیت اسلام، معارف اسلامی، امام و انقلاب و به معنای واقعی کلمه، تأثیرگذار و تعیین‌کننده است (۱۳۸۳/۳/۱۴)، در نتیجه این نگاه، «از پنجاه روز پس از پیروزی انقلاب کبیر اسلامی تا چهارده ماه پس از آن، دو همه‌پرسی عمومی برگزار شد، که در یکی از آنها مردم ایران، جمهوری اسلامی را به‌عنوان نظام سیاسی کشور برگزیدند و در دیگری به قانون اساسی رأی دادند، و سه انتخابات که در آنها به ترتیب: اعضای مجلس خبرگان برای نوشتن قانون اساسی، رئیس‌جمهور و نمایندگان مجلس شورای اسلامی معین شدند، و تا امروز همواره انتخابات آزاد، با شرکت پرشور مردم برای تعیین رئیس‌جمهور و نمایندگان مجلس، در موعد قانونی خود انجام گرفته است.» (۱۳۷۲/۲/۲۸)

۱. جهت مطالعه بیشتر در خصوص مواضع مقام معظم رهبری در خصوص حقوق زنان نگاه کنید به: بانکی پور فرد، نقش و رسالت زن؛ برگرفته از بیانات حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مدظله العالی) رهبر معظم انقلاب اسلامی، تهران، انتشارات انقلاب اسلامی، چاپ ششم، ۵ جلد و کربلایی نظر و جمعی از محققین، ۱۳۹۰، زن و بازیابی هویت حقیقی؛ گزیده بیانات حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مدظله العالی) رهبر معظم انقلاب اسلامی، تهران، انتشارات انقلاب اسلامی، چاپ اول و خانواده به سبک ساخت یک جلسه مطول مطوی در محضر مقام معظم رهبری، تهران، مؤسسه ایمان جهادی (صهبا)، چاپ اول، ۱۳۹۲.

ایشان آزادی را عبارت از آن می‌دانند که ملت در چارچوب قانون خود و نه قانون تحمیلی دیگران، مسئولان کشور را انتخاب کند. ایشان از حق حاکمیت مردم به «مردم‌سالاری دینی» اطلاق می‌کند و آن را ترجمه جمهوری اسلامی می‌داند و معتقدند انقلاب اسلامی، یکی از بزرگترین و جوان‌ترین انقلاب‌های موجود جهان و مستقل‌ترین نظام سیاسی در همه دنیا (۱۳۸۰/۲/۱۲) و دارنده آزادانه‌ترین انتخابات، مستقل‌ترین مجلس و مردمی‌ترین حکومت است (۱۳۶۹/۱/۱۰)، ایشان مجلس شورای اسلامی را مستقل‌ترین و قوی‌ترین پارلمان می‌دانند که فقدان احزاب و عدم تسلط جناح‌های سیاسی بر نمایندگان آن، از موجبات استقلال و آزادی نمایندگان آن شده است (۱۳۶۹/۱/۱۰)، نمایندگان مجلس در اظهارات خود آزادند و آزادی، حق نمایندگان و ملت است و لکن نمایندگان و هیچ مقام دیگری نیز نباید با سوء استفاده از آزادی بیان، علیه خواسته‌های ملت سخنی بگویند. (۱۳۶۹/۸/۲)^۱

۴. آزادی

در نگاه ایشان، آزادی مورد نظر جمهوری اسلامی، آزادی تبیین و تعریف شده توسط اسلام است و نظام جمهوری اسلامی توانسته است که این آزادی را در جامعه تحقق ببخشد (۱۳۶۹/۳/۱۰) و آزادی و دموکراسی جمهوری اسلامی، در تمام کشورهای منطقه بی‌نظیر است و در هیچ‌یک از کشورهای حاشیه خلیج فارس و منطقه خاورمیانه، کشور و ملتی وجود ندارد که مزه آزادی از تسلط ابرقدرت‌ها و حکومت‌های استبدادی و خودکامه طاغوتی را در کشور خود، چنین حس و لمس کند (۱۳۷۱/۱/۷)، ایشان منظور از آزادی را «آزادی اجتماعی» به‌مثابه یک حق انسانی برای اندیشیدن، گفتن و انتخاب کردن می‌دانند که در کتاب و سنت مورد تحلیل قرار گرفته است. ایشان با استناد به بیان مبارک امیرالمؤمنین علیه السلام در نهج‌البلاغه «لَا تَكُنْ عَبْدَ غَيْرِكَ وَقَدْ جَعَلَكَ اللَّهُ حُرًّا» (شریف رضی، ۱۴۱۴: ۴۰۱)، حریت و آزادی را جزء فطرت انسانی و حقی فطری و حتی بالاتر از سایر حقوق دانسته و لذا مکتب اسلام را از استمداد از اندیشمندان و فیلسوفان غربی چون جان استوارت میل، کانت، هگل، پوپر و ... برای تبیین مفهوم آزادی و دیگر مفاهیم علوم انسانی بی‌نیاز می‌دانند. (۱۳۷۷/۶/۱۲)

از نگاه ایشان در مکتب لیبرالیسم، آزادی انسان، منهای حقیقتی به نام دین و خداست و لذا ریشه آزادی را هرگز خدادادی نمی‌دانند؛ درحالی‌که از منظر اسلام، آزادی دارای ریشه الهی است و مبارزه برای آزادی، تکلیفی الهی است (۱۳۷۷/۶/۱۲). همچنین با توجه به نسبی بودن حقیقت و ارزش‌های اخلاقی در لیبرالیسم غربی، آزادی نامحدود است؛ درحالی‌که در اسلام، ارزش‌های مسلم و ثابت و حقایقی وجود دارد که حرکت در جهت آن حقایق، ارزش و آفرین و کمال است. بنابراین، «آزادی» با این ارزش‌ها محدود می‌شود.

۱. جهت مطالعه بیشتر نگاه کنید به: خامنه‌ای، *انتخاب صالحان؛ بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مدظله العالی) درباره اهمیت انتخابات، انتخابات مجلس خبرگان و مجلس شورای اسلامی*، تهران، انتشارات انقلاب اسلامی، چاپ دوم، ۹ جلد.

علاوه بر این، در غرب، حد آزادی را منافع مادی تشکیل می‌دهد و با به خطر افتادن منافع مادی، آزادی محدود می‌شود؛ ولی در اسلام، مرزهای اخلاقی، محدودکننده آزادی است. علاوه بر اختلافات فوق، آزادی در تفکر لیبرالیسم غربی، با «تکلیف» منافات دارد؛ در حالی که در اسلام، آزادی و تکلیف دو روی یک سکه‌اند و انسان در کنار برخورداری از حق آزادی، مکلف است که با تبعیت از دستورات دینی، راه کمال را طی کند و در حقیقت فلسفه خلقت، عبودیت و بندگی و تکلیف است و سعادت، عدالت و آزادی در عمل به احکام دین حاصل می‌شود. (۱۳۷۷/۶/۱۲)

اختلافات در مبانی و دستورات دین مبین اسلام و اصول لیبرال دموکراسی تا جایی است که مقام معظم رهبری بارها به اندیشمندان و نخبگان توصیه کرده‌اند که در تبیین مسائل علوم انسانی و از جمله حقوق بشر و آزادی، به قرآن و منابع صحیح و متقن اسلامی مراجعه کنند و فارغ از مسلمات و قواعد حاکم بر حقوق بشر غربی، نظر اسلام و خداوند را در این زمینه استحصالی و تبیین کنند. (۱۳۸۲/۱۱/۸)

ایشان با اشاره به فقدان آزادی بیان و وجود دیکتاتوری و بی‌اعتنایی به آراء مردم، فساد اداری، ظلم و ستم و تبعیض و سوءاستفاده دولتمردان و درباریان در دوران پهلوی (۱۳۷۷/۷/۱۵)، در خصوص وضعیت آزادی بیان و مطبوعات در ایران معتقدند آزادی و دموکراسی جمهوری اسلامی، در تمام کشورهای منطقه بی‌نظیر است و در نظام جمهوری اسلامی، تحمل شنیدن سخن مخالف بسیار زیاد است و وجود این آزادی سبب گردیده که مردم و حتی اقلیت‌های مذهبی^۱ سخن و انتقاد خود را در خصوص مسائل کشور بی‌محابا در مطبوعات و حتی رسانه‌های گروهی مانند رادیو و تلویزیون، منعکس کنند (۱۳۷۱/۱/۷)، ولی علت مطرح شدن شبهه فقدان آزادی قلم در مطبوعات، ناشی از مخالفت و عناد با اسلام و استقلال و آزادی ملی و طهارت اخلاقی است و خواست حقیقی این شبهه افکنان، باز شدن پای آمریکا و فروختن کشور به دشمنان است. (۱۳۶۹/۳/۱۰)^۲

اسلام، نشان‌دهنده راه برون رفت از مسائل و مشکلات نقض حقوق بشر

از نظر آیت‌الله خامنه‌ای، در تاریخ تمدن غرب سال‌های متمادی است روال حرکت عالم به سمت دوری از دین و معنویت است (۱۳۹۱/۸/۲۳) در دویست سال اخیر - یعنی قرن نوزدهم و بیستم که اصطلاحاً قرن

۱. جهت مطالعه بیشتر در مورد دیدگاه‌های مقام معظم رهبری در خصوص اقلیت‌های مذهبی نگاه کنید به: مسیح در شب قدر؛ روایت حضور مقام معظم رهبری در منازل شهدای ارضی و آشوری از سال ۱۳۶۳ تا ۱۳۹۳، تهران، مؤسسه ایمان جهادی (صهبا)، چاپ سوم، ۱۳۹۴.

۲. جهت مطالعه بیشتر نگاه کنید به: محمدی، آزادی در نگاه رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، تهران، انتشارات انقلاب اسلامی، چاپ سوم؛ علی پور گرجی، «بررسی آزادی در اندیشه سیاسی مقام معظم رهبری»، فصلنامه مطالعات انقلاب اسلامی، زمستان ۱۳۹۰، شماره ۲۷، ص ۲۲۶ - ۱۹۹.

روشنفکری و انسان‌گرایی (اومانیزم) و اوج پیشرفت‌های صنعتی و علمی است - حرکت به سمت بی‌دینی و جدا شدن از معنویت سرعت بیشتری یافته است (۱۳۶۸/۱۱/۹) به علت دوری جوامع بشری از معنویت، با سرکشی منیت‌ها و خودخواهی‌ها، بشر و جهان بشری در معرض ناآرامی‌ها، جنگ‌ها و فتنه‌ها قرار گرفته و موجب گسترش فسادهای اخلاقی و اعتیاد و بی‌بندوباری و ویرانی بنیان خانواده و نیز رشد استثمار و افزایش فاصله میان ملت‌های فقیر و غنی و دوری روزافزون از عدالت اجتماعی و بی‌اعتنایی به کرامت انسان و تولید سلاح‌های مرگ بار و افزایش کشتارهای دسته جمعی گردیده است. (۱۳۷۰/۱۰/۷)

آیت‌الله خامنه‌ای بلای بزرگ جهان معاصر را «استبداد بین‌المللی» و «دیکتاتوری جهانی» می‌داند که مرتبه‌اعلای استکبار بین‌المللی و جهانی (۱۳۷۱/۸/۱۳) و مانع رعایت حقوق بشر (۱۳۷۲/۴/۲۳) است. از نظر ایشان، «استعمار» در قرن‌های هجدهم و نوزدهم آغاز شده و در قرن بیستم به «استعمار نوین» تبدیل شده و امروز در دوران اوج قدرت‌های استکباری، به شکل «استکبار جهانی» درآمده است. (۱۳۷۱/۸/۱۳) مستکبرین بین‌المللی با دخالت در کشورهای مختلف، در حکومت‌های آنان دخالت نموده و ثروت آنان را به تاراج می‌برند و امروزه برای ملت‌های دیگر حق حرف زدن و اظهار نظر کردن هم قائل نیستند. (۱۳۷۹/۷/۱۴)

خصوصیت استبداد بین‌المللی، قائل نشدن حق برای ملت‌های دیگر و حق‌کشی با ادعای زمامداری امور بشر است. قدرت‌های مستکبر جهانی، برای نیل به اهداف خویش رادیوها، خبرگزاری‌ها، وسایل سریع‌السیر انتقال خبر و تحلیل، دستگاه‌های استعماری، تحلیل‌گران سیاسی و سلاح‌های کشنده و مرگ‌بار را در اختیار گرفته‌اند و با استفاده از آن خود را مُحَقِّق جلوه داده، سعی می‌کنند مخالفان خود را با فشار سیاسی یا نظامی و اقتصادی، از میدان خارج کنند (۱۳۷۱/۸/۱۳) منشأ این اقدامات قدرت‌های استعماری نیز اخلاقی است. در نظر ایشان درد بزرگ بشریت، از زمان حضرت آدم و ماجرای پسران آدم تا همیشه دنیا، خودخواهی و خودپرستی و سرتافتن انسان از اطاعت خدا و ظلم و تبعیض و جهل است که بر اثر جهالت و ناآگاهی و نشناختن راه هدایت و صواب به راه خطا می‌رود (۱۳۶۹/۱۱/۲۴) منشأ ظلم و محنت و رنج بشر، غلبه انسان‌های ددصفت و جهالت‌های حقیقی بشر نسبت به سعادت واقعی است و با ریشه‌یابی، بدبختی‌های انسانیت، به آلودگی نفسانی انسان‌ها و تربیت‌ها و اخلاق‌های غلط برمی‌گردد. علت ضعف‌ها و بدبختی‌ها، اختلافات، حرص و آز و دنیاطلبی، بددلی انسان‌ها با یکدیگر، ترس و اظهار ضعف و ترس از مرگ و میل و رغبت به شهوات و خوشگذرانی است. (۱۳۷۰/۸/۱)

از نظر ایشان، راه کار مبارزه با استکبار و تحقق واقعی حقوق بشر، التجا و پناهندگی به اسلام است. (۱۳۶۸/۳/۲۸) اسلام و رهنمودها و درس‌های بزرگ آن، رهایی‌بخش بشر از خلأ معنویت و سرگردانی و حیرت و گرفتاری‌های بزرگ اجتماعی و فردی ایجادشده به دست زر و زورسالاران جهانی است. اسلام برای مردمی که در مرداب‌های پوچی و سرگردانی و فقر معنوی در کشورهای ثروتمند و پیشرفته دست و پا

می‌زند، جذاب و نافذ و امیدبخش است. گرایش روزافزون به اسلام در میان قشرهای جوان و آزرده از پوچی دنیای مادی در کشورهای پیشرفته غربی، که آمارها و تحقیق‌ها بدان گواهی می‌دهد، نشانه این جذابیت و نفوذ است (۱۳۷۷/۱۲/۲۸) در این راستا، گفتمان نوین مطرح شده توسط انقلاب اسلامی ایران، با ایستادگی در برابر گفتمان جاهلیت امروز برای سعادت بشریت و انسانیت، راهنما و کارگشا است و ضمن طرف‌داری از عدالت و آزادی بشر، موجبات از بین رفتن زمینه‌های استکبار و استعمار را فراهم می‌کند (۱۳۹۴/۲/۳۰) از نظر ایشان در این مقطع، با تعالیم اسلام، همه دردهای اصلی بشریت، با بهترین علاج‌ها و تداوی‌ها، قابل تداوی است (۱۳۶۹/۱۱/۲۴) اسلام دارای نسخه همیشگی برای نجات انسان‌ها و تهذیب نفوس و ارواح و اخلاق بشر و مقابله با مشکلات و مصائبی است که بشر در همه دوران‌ها با آن روبه‌رو بوده است.

ایشان با استناد به آیه شریفه دوم سوره جمعه، غایت و هدف اسلام را احقاق حقوق و رعایت کرامت انسان‌ها و دعوت عملی به سوی حق و پرهیز از طاغوت و اصلاح مفاسد ضدبشری و مبارزه با موارد نقض حقوق بشر می‌دانند. (۱۳۷۰/۱۱/۱۳) این نسخه شفاف‌بخش، برای همه ادوار در مقابل جهل انسان‌ها و در مقابل استقرار ظلم، تبعیض، پایداری شدن ضعف‌ها به دست اقویا و در مقابل همه دردهایی که از آغاز خلقت، بشر از آن دردها نالیده است، مفید است. در اینجا جهالت بشر، در مقابل علم و اختراعات و اکتشافات نیست؛ بلکه جهالت بشر در خصوص روابط صحیح انسانی، تبعیض و تفاوت‌های حقوق و احکام طبقات مختلف بشر و پایداری شدن حقوق ضعیف و فقدان نور معرفت و انسانیت است (۱۳۷۰/۱۱/۱۳) که با گفتمان‌سازی‌های ظالمانه، زورگویانه، متکبرانانه و خودخواهانه از سوی قدرت‌های انحصارطلب و سلطه‌گر عالم که متکی به بنگاه‌های اقتصادی بزرگ جهانند، در پوشش‌های گوناگون الفاظ زیبا، مثل حقوق بشر، آزادی و عدم خشونت و امثال اینها، منافقانه و ریاکارانه تبلیغ می‌شود. (۱۳۹۴/۲/۳۰)

پیامبر از آغازین لحظات بعثت به دنبال ایجاد یک محیط سالم و صحیح برای معیشت و زندگی انسانی بوده است. دنیایی که در آن «قسط و عدل» - یعنی بزرگ‌ترین آرزوی بشر - تحقق یابد (۱۳۷۴/۹/۲۹) از این معیشت و زندگی در متون اسلامی به «حیات طیبه» اطلاق می‌شود. جمهوری اسلامی ایران نیز مصداق تجدید بعثت در دنیای امروز (۱۳۷۲/۱۰/۲۰) و هدف از تأسیس آن، احقاق حقوق بشر و تحقق حیات طیبه است. آیت‌الله خامنه‌ای در بیانات متعدد به تبیین ویژگی‌های حیات طیبه اسلامی پرداخته‌اند. در نگاه ایشان، زندگی و حیات طیبه اسلامی به معنای سعادت دنیا و عقبی و رفاه مادی و تعالی معنوی است (۱۳۶۸/۴/۱۲) خداوند و پیامبران نیز انسان را به چنین زندگی و حیات طیب و پاکیزه دعوت می‌کنند: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ» (انفال / ۲۴) در این زندگی، هدف اساسی و اصلی حکومت اسلامی و حاکمیت پیامبران و هدف اعلا‌ی انسان عبارت از وصول به حق، رسیدن به قرب خداوند و تخلق به اخلاق الهی است و بهره‌مندی انسان از دنیا نیز برای دستیابی به آن غایات است: «إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ» (۱۳۷۰/۴/۱۸) و

بنابراین هر فضیلتی که در دنیا، ولو به طور غیرمستقیم وجود دارد، ناشی از بعثت و اقامه مکارم اخلاق به وسیله پیغمبر عظیم الشان است. در نگاه ایشان، زندگی راحت برای بشر لازم و ضروری است و اسلام با قوانین و مقررات خود، انسان‌ها را به سمت رفاه و آسایش زندگی می‌برد؛ اگر بشر به احکام اسلامی عمل کند و جامعه بشری، ایمان اسلامی را همراه با عمل به مقررات و قوانین الهی تعقیب کند، به آسایش و رفاه مادی همراه با تکامل و پیشرفت و عروج معنوی دست می‌یابد و این، وعده الهی است: «مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ» (نحل / ۹۷) هر جامعه‌ای و هر فردی، اعم از زن و مرد که عمل صالح انجام دهد و مؤمن باشد، ما به او حیات طیبه خواهیم داد. (۱۳۷۰/۱/۲۹)

نتیجه

در نگاه آیت‌الله خامنه‌ای، غرب در ادعای دفاع از حقوق بشر صادق نیست و آن را می‌شود از مصادیق متعدد نقض آن در ایران، کشورهای اسلامی و حتی در خود کشورهای غربی فهمید. ایشان علت اتهامات متعدد و گوناگون به ایران در خصوص نقض حقوق بشر را اعتقادات اسلامی جمهوری اسلامی ایران، مخالفت ایران با نظام سلطه، تجدید حیات اسلام ناب محمدی ﷺ در ایران و به خطر افتادن منافع غربیان، حمایت ایران از بیداری اسلامی در سراسر دنیا، تبدیل ایران به کانون اسلام، شکسته شدن هیمنه و ابهت دو ابرقدرت دنیا و تضعیف آنان در چشم مردم دنیا، دادن دل‌گرمی و شجاعت به ملت‌ها برای جرئت و گستاخی در مقابله با دولت‌های دست‌نشانده، ایستادگی تفکر و مکتب و ایدئولوژی و گرایش فکری اسلام در مقابل امپراتوری واحد غرب، صراحت جمهوری اسلامی در عدم کتمان حق و دفاع از حقیقت و مبارزه با باطل و دشمنی با ظلم، تمایل ملت ایران به زندگی آزادانه و مستقل می‌دانند. از نظر ایشان، هدف از ایراد این اتهامات، فاصله گرفتن افکار عمومی عالم از نظام جمهوری اسلامی، در موضع انفعال قرار دادن ایران و توسعه ایران‌هراسی و شیعه‌هراسی است تا در پناه آن بر شکست ایدئولوژیک آمریکا در توسعه پارادایم لیبرال دموکراسی و بی‌اعتمادی مردم جهان به شعار دموکراسی و آزادی غربی سرپوش قرار داده شود و مشکلات و مسائل داخلی کشورهای غربی از اذهان ملت این کشورها و مردم جهان مخفی بماند.

ایشان ایران را در همه زمینه‌های حقوق بشری چون آزادی بیان و بنان و مطبوعات و احترام به حقوق انسان‌ها و ... مراعات‌کننده حقوق بشر می‌داند و با مطالبه‌گری، غربیان را به دفاع از موارد متعدد نقض حقوق بشر و کشتارهای انسان‌ها در اقصی نقاط عالم خصوصاً فلسطین، عراق و افغانستان و جاهای دیگر فرامی‌خوانند.

ایشان روال حرکت عالم را به سمت دوری از معنویت و دین می‌دانند که از نتایج آن، موارد متعدد نقض حقوق بشر در عالم است و راه کار جلوگیری از نقض حقوق بشر و تحقق واقعی حقوق انسان‌ها، التجا و پناهندگی به اسلام است؛ چراکه اسلام، تحقق‌دهنده حیات طیبه انسانی یعنی سعادت دنیا و عقبی و رفاه

مادی و تعالی معنوی است. اگر بشر به احکام اسلامی عمل کند و جامعه بشری، ایمان اسلامی را همراه با عمل به مقررات و قوانین الهی تعقیب بکند، به آسایش و رفاه مادی همراه با تکامل و پیشرفت و عروج معنوی یعنی به حیات طیبه دست می‌یابد.

منابع و مأخذ

۱. قرآن کریم.
۲. شریف رضی، محمد بن حسین، ۱۴۱۴ ق، *نهج البلاغه*، محقق / مصحح فیض الإسلام، قم، هجرت، چ ۱.
۳. بیغمبری، سید محمدحسین، ۱۳۹۳/۱۱/۶، «نقد محتوایی و رویه‌ای گزارش احمد شهید براساس آیین کار مأموران رویه‌های ویژه (code of conduct for special procedures mandate holders) مصوب نهمین نشست شورای حقوق بشر در ژوئن ۲۰۰۷»، پژوهشکده شورای نگهبان، گزارش شماره ۱۳۹۳۰۱۷۱، قابل دسترسی در سایت (www.shora-rc.ir)
۴. حسینی زاده، سید محمدعلی، پاییز ۱۳۸۹، *اسلام سیاسی در ایران*، قم، انتشارات دانشگاه مفید، چ ۲.
۵. سایت دفتر حفظ و نشر آثار مقام معظم رهبری (www.khamenei.ir) و پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری (www.leader.ir)
۶. سایت شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد به آدرس: www.ohchr.org
۷. نرم‌افزار حدیث ولایت، مجموعه رهنمودهای رهبر معظم انقلاب اسلامی، تهیه شده توسط مؤسسه پژوهشی فرهنگی انقلاب اسلامی (مؤسسه حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله خامنه‌ای) و مرکز تحقیقات علوم اسلامی نور.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی